

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

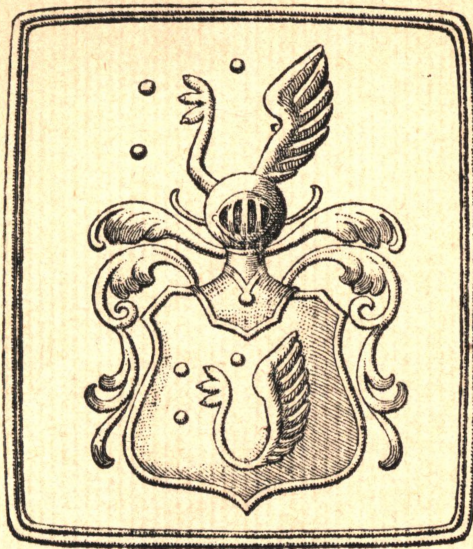
Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

DET MACKEPRANGSKE FÆTTERS KAB

VED DR. POLIT. E. MACKEPRANG

HAFNIA MCMXVII

DET MACKEPRANGSKE FÆTTERSKAB

Denne Bog er trykt i 150 nummererede Eksemplarer.

Dette er №.....

og tilhører.....

HARALD JENSENS BOGTRYKKERI

DET MACKEPRANGSKE FÆTTERS KAB

NOGLE OPTEGNELSER OM
SLÆGTEN MACKEPRANG

SAMLET AF

DR. POLIT. E. MACKEPRANG

KØBENHAVN
MCMXVII

Gott, las die Vatterschaft
Der Witten und Mackeprangen
flohriren alle Zeit
Nach Wunsch und nach Verlangen!
Las dieser beder stam
O, Herr, doch nicht ausgehen,
So lange an's Himmels sahl
Die hellen Sterne stehen!
Ihre beste Freude sey
Gottesfurcht und Einigkeit;
So kann ihm garnicht fehlen.
Gott hilfft zur Ewigkeit.

FÆTTERSKABET

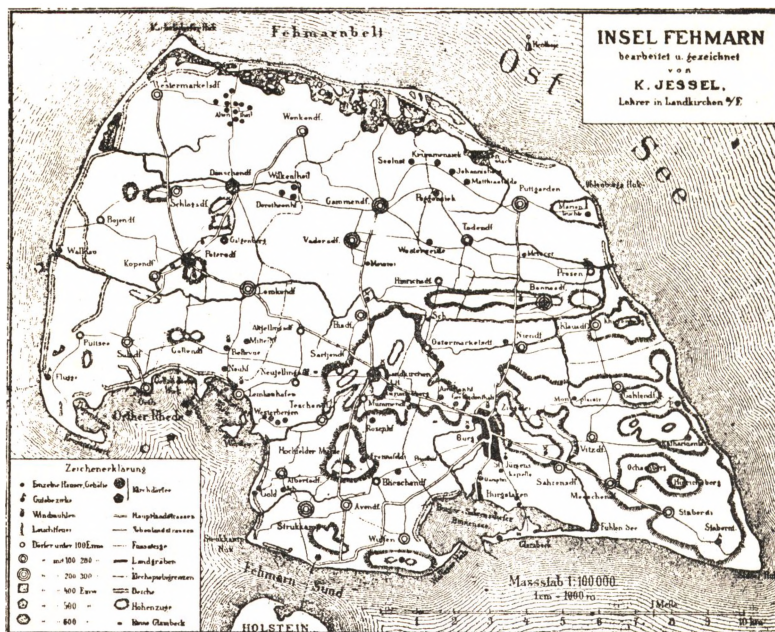

DEN at man kan paavise Tiden, synes det som om Indbyggerne paa den slesvigske Ø Fehmarn stammer fra Ditmarsken. Herpaa tyder saaledes bl. a. den fri kommunale Forfatning og det fri Salg af Jord, der findes begge Steder, samt Ligheden saavel i Sæder og Dragt som i Kærlighed til Frihed og Uafhængighed. Endelig finder man ofte de samme Slægtsnavne paa Fehmarn og i Ditmarsken, ligesom man ogsaa begge Steder finder de mærkelige Slægtsforbund og Fætterskaber.

Disse Slægtsforbund og Fætterskaber er, som det fremgaar af Navnet, et Forbund mellem Medlemmerne af samme Slægt til Værn mod personlige og økonomiske Angreb fra fremmed Side. De blev sandsynligvis oprettet i Middelalderens raa Tid, hvor man sluttede sig sammen til gensidig Beskyttelse og for at hævne Familien, naar et Medlem var blevet saaret eller myrdet.

Medens de ditmarskiske Slægtsforbund var et Led i selve Landboforfatningen og paa en vis Maade dannede politiske Underafdelinger af Kirkesognene, saa har dette ikke været Tilfældet for Fehmarns Vedkommende. Dertil har de fehmarske Fætterskaber været for lidet udbredte. Men til Gengæld kom de derfor heller ikke til at dele Skæbne med de mere politiske ditmarskiske Slægtsforbund, der blev ophævede af Landsregeringen i 1550. De fehmarske Fætterskaber maa betragtes som Privatinstitutioner uden nogen egentlig Sammenhæng med Forfatningen og Regeringen, i alt Fald var dette Tilfældet alt som Øvrighedens Magt ned igennem Tiden blev mere og mere befæstet, og Retsplejen kom til at hvile i særlige Dommeres Hænder. Fra at Fætterskaberne i Middelalderen sandsynligvis havde

været Forsvars- og Angrebsforbund, gik de over til at blive en Slags Hjælpeforeninger, der ydede Understøttelser til fattige og uformuende Fættre, der hjalp de unge med at komme i Lære eller til at studere, der viste de afdøde den sidste Ære og saa fremdeles; Sammenholdet blev opretholdt gennem Besiddelsen af en fælles Formue, ved Fællesbesøg til Gudstjenesten, ved fælles Gilder og Sammenkomster og paa flere andre Maader¹⁾.

Paa Øen Fehmarn har i Tidens Løb eksisteret mindst 5 saadanne forskellige Slægtsforbund eller Fætterskaber. I en Skattefortegnelse fra Byen Burg paa Fehmarn 1721 vedrørende en i 1713 paalagt Formueskat nævnes ialt følgende 4 Fætterskaber med deres fælles Formue, nemlig:

- 1) det rauertske Fætterskab, Formue 391 Thlr.
- 2) Fætterskabet for Familierne Marquard, Hinrichsen og Bulle. Formue 175 Thlr.

1) Følgende Fortælling, der berettes af Georg Hanssen i hans Bog om Fehmarn, viser, at Fætterskabsfølelsen til Tider vejede stærkere end selve Forholdet mellem Fader og Søn.
 En ældre Rauert indførte sin Søn, der lige var bleven myndig, i Fætterskabet paa selve Gildesdagen, hvor de unge Fættre maatte drikke Velkomstbægere med de gamle. Sønnen blev beruset, kom i Strid med sin egen Fader og vilde lige til at styrte løs paa denne, da han pludselig greb sig i det med de Ord: „Hvis du ikke var min Fætter, saa vilde jeg slaa Hovedet ned i Maven paa dig“.

3) Fætterskabet for Familierne Lafrenz og Kahl, Formue $106\frac{2}{3}$ Thlr.

4) det wolderske Fætterskab, Formue $133\frac{1}{3}$ Thlr.

Alle disse 4 Fætterskaber havde deres Hovedsæde i Burg, om end deres Medlemmer var spredt over hele Øen Fehmarn.

Det femte Fætterskab er ikke nævnt i Skattefortegnelsen for 1721, idet det havde sit Hovedsæde i Øens midterste Landsby: Landkirchen¹⁾, om end ogsaa dets Medlemmer var spredte over hele Øen. Navnet paa dette Fætterskab var det witten-mackeprangske Fætterskab.

Som det fremgaar af Navnene, omfattede Fætterskabet undertiden kun en enkelt Familie, i andre Tilfælde havde flere Familier sluttet sig sammen. Ovenfor er Eksempler baade paa Fætterskaber med 1, 2 og 3 Familier. Ja, det witten-mackeprangske Fætterskab bestod i alt Fald til en Tid af 4 Familier, idet det i det 17. Aarhundrede foruden Familierne Witte og Mackeprang ogsaa omfattede Familierne Stücken og Ehler. Senere er de to sidstnævnte Familier, ukendt af hvilken Grund, traadt ud af Fætterskabet; der findes eller fandtes i alt Fald i 1830 saaledes paa Fehmarn flere Familier Stücken og Ehler, uden at de betragtes eller betragtedes som Medlemmer af Fætterskabet²⁾.

Af de ovennævnte Fætterskaber er kun det witten-mackeprangske tilbage; alle de andre er blevet opløste i det 18. eller 19. Aarhundrede. Af de opløste Fætterskaber har det rauertske vel nok været det mest betydelige. Hvornaar det er stiftet, vides ikke, men en gammel Fortælling desangaaende er ret karakteristisk for Fætterskaberne i al Almindelighed. Det fortælles, at en Rauert havde begaaet et Drab og derfor maatte gaa i Landflygtighed, og at dette var Anledning til, at samtlige paa Fehmarn boende Rauertter sluttede sig sammen i et Fællesskab for at forhindre, at det i Gentagelsestilfælde var nødvendig at rejse bort. Fætterskabets Formaal var i Henhold til dets Love: «Der eine Vetter soll in Noth- und Todtschlagsfällen dem anderen mit Gut und Blut treulich beistehen, und alle sollen einander mit Rath und That behülflich sein.»

Det rauertske Fætterskabs Love var, i Lighed med hvad der

-
- 1) Det er derfor ikke udelukket, at der ogsaa fandtes andre Fætterskaber i Fehmarns Landdistrikter; saaledes mener man, der skal have eksisteret et Fætterskab for Familien Sievert.
 - 2) En mundtlig Overlevering beretter, at Familierne Rauert og Witte oprindeligt har været i samme Fætterskab, men at Witterne senere traadte ud og sluttede Slægtsforbund med Mackeprangerne.

var Tilfældet med de øvrige Fætterskaber, opnoteret i en særlig Fætterskabsbog. Den ældste Fætterskabsbog gik tabt, da en Fætter en Gang flygtede til Danmark (Stubbekøbing) og tog Bogen med sig, man oprettede derfor en ny Bog og indførte i 1563 Artiklerne heri, og i 1656 d. 4. Marts blev disse Artikler konfirmerede af Borgmesteren i Burg. Selve Artiklerne findes senere trykt i Staatsb. Magasin IV. Bind, medens den nye Fætterskabsbog, der blev meget smukt ført, nu findes i Musæet i Burg. Selve Fætterskabet blev nemlig ophævet i 1834; idet det i en Retssag, som Fætterskabet havde anlagt mod to fraværende Medlemmer, blev afgjort, at dets Statuter ikke havde retslig Gyldighed, da de i lange Tider ikke var godkendte af Øvrigheden. Fætterskabet ejede paa det Tidspunkt foruden talrige Sølvbægre, Uhr og Fane en Formue paa 1200 Mark. Dette Beløb, tilligemed hvad der indkom ved Salget af Bægrene m. m., blev delt mellem Fætterskabets daværende 19 Medlemmer. Dermed var den næstsidste af de gamle fehmarske Fætterskaber en Saga.

Tilbage var og er endnu kun et eneste Fætterskab, nemlig det witten-mackeprangske, der vel ogsaa har været det største, hvad Medlemsantallet angaar, og som i alt Fald har vist sig mest livskraftigt.

Dets Alder kendes ligesaa lidt som de øvrige Fætterskabers; de ældste Statuter skal skrive sig fra 1562, men til Grund for disse skal ligge endnu ældre skriftlige Optegnelser.

De nugældende Statuter er fra 12. Septbr. 1611, paa hvilken Dag «siet de erbaren semptlichen Veddern, also der Mackeprangen und Witten, Stücken und Ehleren by einander gewesen und hebben bewilliget» en Række Statuter, der her skal gengives i det originale plattyske Sprog.

Statuterne skal være reviderede i 1830 og er senere konfirmerede af de danske Konger Frederik d. 6. og Frederik d. 7.

Som man vil se af ovennævnte Statuter, er der her særlig Tale om en gensidig *økonomisk* Hjælp. I saa Henseende var det nødvendigt, at Fætterskabet havde en Formue, og en saadan har Fætterskabet ogsaa altid haft. Denne Formue blev væsentlig tilvejebragt gennem den Arveafgift af 10 pCt., der var fastsat i § 2. Enhver Fætter, der døde uden Livsarvinger, skulde af sin Formue give 10 pCt. — i Nutiden er dette ændret til 5 pCt. — til Fætterskabet. Dette Forhold hænger sammen med den ejen-

De witten-mackeprangiske Statuter

Statuten der Witten-Mackeprangischen Vatterschaft. — De Mackeprangen, Witten, Stücken und Ehleren Vedderbock, so von Oldingsher von eren viden Vedder belevet und bewilliget is und anno 1634 upt nie vorteknet:

Anno 1611 den 12ten Sept: siet de erbaren sempftlichen Vedder, alse der Mackeprangen und Witten, Stücken und Ehleren by einander gewesen und hebben bewilliget, wie folget:

1. Erstlicke is der sempftlichen Vedder ere Belevinge alle: Wenn jenich Vedder were, de vorbodet worden, und uthbleve, des Bröcke schall wesen $\frac{1}{4}$ Tonne Beers, idt were denn, dat eine Lives Swackheit effte sonst buten effte binnen Landes nothwendige Werwe heffte tho verrichten, desülvige is entschuldiget. —

2. Woferne jenich Vedder were, der ane Lives Erven in Godt den Herrn verstorven; dat desülvigen sine fryen egen guder und nicht der fruon guder schölen sich de sempftlichen Vedder darvon tho erfreuen hebben von jeder 100 R 10 R Lübsch: effte des Doden fründe schölen sich mit den Vedder versliessen in Fründschaft. —

3. Wofern en von den Vedder were, de sich mit seinem Negesten vertörende effte unwillig wörde, dardorch en Unglück entstünde und von dem Vedder erschlagen wörde, so willen de sempftlichen Vedder dem, de tho Ungelücke geraden is, behülplich syn mit 60 R Lübsch. Were idt averst, (dat Gott afwende), dat idt unserer Vedder enem weddervöre, schall de Deder kenen Willen hebben, hier up dem Lande frey tho spazeren, ehe he der sempftlichen Vedder eren Willen heft. —

4. Wofern einer von den Vedder mit Dode afginge, schölen des Verstorbenen fründe den sempftlichen Vedder tho weten laten, dat se eren Vetter den letzten Ehrendienst dhon schölen un em helpen thor Erde bestedigen. Wofern averst einer von den Vedder uthbleve und keine nothwendige Dinge tho verrichten hedde, des sin Bröcke schall sin 8 R Lübsch, de schölen von dem Wortholder nah dem Begreffniße angetecknet warden. —

5. Wofern einer in unser Vedderschaft up sin hoges OIder edder in der Jugend thor Armobt gerede und sich dorch siner Hende Arbeit nicht konde ernären, schall dersülvige von einem jeden Vedder eine Gabe sich tho erfreuen hebben, wat eines Jeden sin gude Wille is. —

6. Wofern einer in unser Vedderschaft were, de einen Söhn hedde, de Lust thon Studerent hedde, und de OIdern des Vermögens nicht weren, alsdenn willen de sempftlichen Vedder dem Knaben thor Beförderung nah eines Jeden Vermögen etwas mittheelen, wat eines Jeden guder Wille is, damit dersülvige mag gefördert werden. —

7. Wofern ein Vedder eine Söhn hedde, de ein ehrliches Handwerk tho lehren gedachte und de OIdern des Vermögens nicht weren, sollen de sempftlichen Vedder demsülven ock schuldig syn nah eines Jeden Vermögen etwas mitthodeelen, wat sin gude Wille is. —

8. Wofern ein Vedder eine Dochter hedde, de sich ehrlich und fromm erholden hedde und sich in den hilligen Ehestand tho begeben gedacht, also will ein jeder Vedder desülwige ock mit einer Gave bedenken. —

9. Nachdem von 30 Jahren idt sich befunden, dat der Vedder Gestölte in der Kerken tho Landkerken sint verfallen gewesen und hebben von 3 Stöhlen 4 buen laten, is also der sempftlichen Veddern ere Bewilligung alle, dat Kemandt sich schall undernehmen, in desülwige Gestölte tho gahn, welcher kein Vedder is, besundere schölen sich desülwigen gentzlich entholden. Were idt averst, dat einer von unsern Veddern uthere were, idt sy tho Lübeck oder Hamborch edder wor dersülwige herkäme, dem sülwigen schall idt fry syn, darin tho gahnde. —

10. Wofern ein Vedder in unser Thosamenkunft einen Unwillen makede, desülwige schall den sempftlichen Veddern verbraken hebben 1 T. Veers ohne alle Gnade. —

11. Noch is der sempftlichen Veddern ere Belegung alle, dat disse Veddern schölen und willen alle 4 Jahre thosamenkamen und ein ehrlich Veddergelag holden um Michaelis entweder 8 Dage vor der Tidt oder darina, tho Landkerken oder by enen Vetter im sülwigen Karspel und datsülwige schölen de 4 Olderslüde vorvordern — unde de jungen Veddern, wenn se ihren Willkommen empfangen hebben, schölen den Veddern schuldigsyn 10 β. —

Zusatz von 1611.

So en Junggefelle were, de sich gedachte an einem fremden Ort tho begeben undt ehm sin Geburtsbrief nödig were und he dat nicht vermöchte, willen de Veddern ehm densülwigen verschaffen. —

dommelige slesvigske Arveret, hvor den ældste Søn eller i Mangel af saadan den nærmeste Arving forud havde Ret til den saakaldte «Ziehen des Harnisches». Og i Slægter, hvor der var Fætterskaber, var Fætterskabet i Tilfælde af manglende Livsarvinger den nærmeste Arving¹⁾.

Paa denne Maade er der i Tidens Løb samlet en ikke hel ringe Kapital; i 1830 var den endnu kun paa c. 2000 Kr., i 1864 var den vokset til c. 9000 Kr. og i 1896 var den c. 16000 Kr., «med Udsigt til snart at blive større».

I hvor stort et Omfang man ydede hinanden Hjælp, kendes ikke. Kun ved man, at den til Tider kunde være ret omfattende. Karakteristisk for det 18. Aarhundrede er saaledes, at Fætterskabet et Par Gange maatte løskøbe Fættre, der var fangne af Tyrkerne. I 1726 bevilligede det witten-mackeprangske Fætterskab saaledes 9 Mark for at befri en Hans Krantz fra det «Tyr-

1) I Traps: Hertugdømmet Slesvig, Kbhvn. 1864, hvor Fætterskabet nærmere omtales, hedder det, at nævnte Arveret dog fortolkes saaledes, at Afgiften kun erlægges af, hvad vedkommende i sin Levetid har arvet, og forsaavidt det findes endnu.

kiske Slaveri», og i 1729 gav Fætterskabet 6 Mark til Peter Wierpert, hvis Svoger var i «Tyrkisk Slaveri».

Der synes i øvrigt ikke at have været særlig Brug for Kapitalen, og hvad Renterne angik, er de i alt Fald i det sidste Aarhundrede hvert 3die Aar bleven uddelt mellem Fættrene, et Forhold, der eksisterer den Dag i Dag.

Selve Uddelingen skete paa den treaarige Mødedag, der dannede Fætterskabets Generalforsamling.

Oprindelig mødtes man, som det vil ses af ovennævnte Statuter, kun hvert 4. Aar ved Mikkelsdagstid. Her blev de unge Personer optaget som Fættre, og man fejrede Dagen med et stort fælles Gilde. En Tid før 1830 havde man suspenderet disse 4-aarige Møder, idet kun Slægtens ældste nu og da kom sammen for at varetage Fætterskabets ikke videre omfangsrige Sager. Men fra 1830 besluttede man igen for at styrke Familiesammenfølelsen at genoptage de store Gildesmøder, og siden da er hele Slægten hvert 3die Aar kommen sammen, dels for at uddele Renterne af Fætterskabskapitalen, dels for at «Fættrene indbyrdes eller med deres Damer kan gøre sig en glad Dag».

Disse Gildesmøder kender vi langt tilbage i Tiden, og det gik den Gang vist ofte ret muntert til. Bøderne for Udeblivelse (jfr. ovenfor § 1) var fastsat i Øl ($\frac{1}{4}$ Tønde), ligesom Bøden for den, der «in unser Thosamenkunft einen Unwillen makede», var 1 hel Tønde af samme Drikkevarer, et Forhold, der ikke gjorde Drikkelaget mindre omfattende. I Fætterskabets Arkiv findes bl. a. en Opgørelse over Forbruget ved Aarsfesten i 1726; der blev den Gang af de 70 til 80 Fstedeltagere drukket 11 Tønder Øl til en samlet Værdi af 49 Mark 8 Schillings; i 1735 ved en lignende Lejlighed havde Fætterskabet en Udgift til Piber, Tobak og Brændevin af 25 Mark. Udover ovennævnte Bestemmelse i Statuternes § 10 om ikke at foraarsage Ufred ved Gildet, indeholder Fætterskabets Love intet. Dog gjaldt vel nok af sig selv en Række lignende Regler som i det rauertske Fætterskab, hvor en hel Række Bestemmelser netop tager Sigte paa dette Forhold. Enhver skal under Gildet opføre sig ordentlig og maa ikke se ned paa nogen anden, man maa ikke bande, skælde ud eller gøre Nar af nogen. Ved Drikkelaget maa man vel tage sig i Agt for, at man ikke af Kaadhed eller forsætlig slaar Glasene i Stykker eller spilder Øllet. Efter at man har spist og sagt

Tak for Mad, skal Oldermænden — for at der ikke skal ske nogen Ulykke — lade to Fættre indsamle og gemme alle de tilstedeværendes Knive. Og hvis man ikke vilde rette sig herefter, blev man dels idømt Bøder, dels kunde man risikere at blive udelukket af Fætterskabet.

Forøvrigt var der ikke saa megen Fare for, at Glassene skulde gaa i Stykker, da de som oftest var af Tin eller Sølv. Fætterskabet

Gildesbægere, tilhørende det witten-mackeprangske Fætterskab.

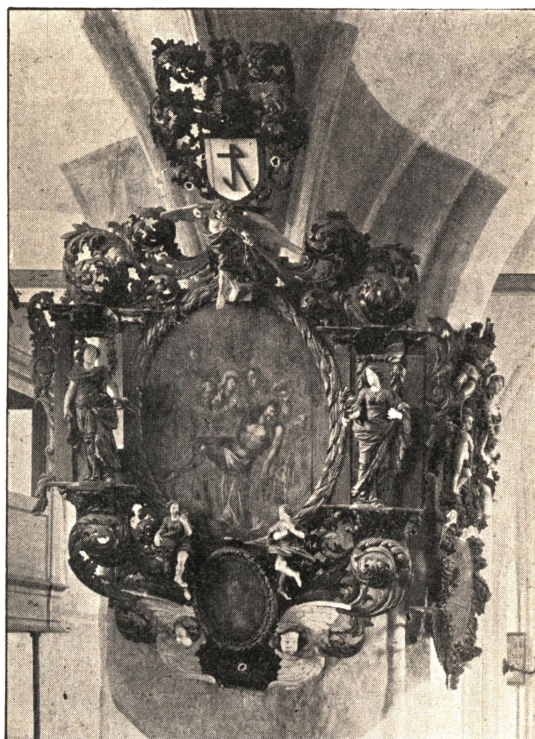
ejner saaledes nu en hel Samling saadanne Bægere af meget forskellig Størrelse og Værdi; enkelte bærer særlig Indskrift, og i et enkelt er foruden Fætterskabets Vaaben indgraveret det foran anførte Vers.

Samtlige Bægere og andre Ejendele Fætterskabet tilhørende opbevares i Landkirchen hos en derboende Fætter. Denne Landsby, der kun ligger c. 4 Kilometer fra Byen Burg, bliver altsaa paa en Maade endnu betragtet som Fætterskabets Hovedsæde, om end dets Medlemmer er spredte over hele Øen. Hos samme findes ogsaa Fætterskabsbogen, der dog kun gaar tilbage til c. 1650(?) og er ret daarligt ført.

Paa mange Maader bærer iøvrigt Kirken i Landkirchen Mærker af, at det witten-mackeprangske Fætterskab har haft sit Hovedsæde i nævnte By.

I Pontoppidans Atlas findes der ogsaa en Beskrivelse af Kirken i Landkirchen, og det hedder her: «Paa Gavlen mod Vest ses det mackeprangske Vaaben og derover en indmuret Sten med en nu (i 1781) ulæselig Indskrift». Samme Steds berettes,

at der paa en Pille i Kirken findes et Epitaphium over Kæmner Jacob Mackeprang, død 70 Aar gammel, at Alteret i 1715 er givet af Jacob Mackeprang i Mummendorf og Daaben i 1735 af dennes Enke, at Klokkerne foruden af tre andre er skænket af N. Mackeprang, og at et Par Mackepranger har været Præster ved Kirken. Som man vil se, har i alt Fald Navnet Mackeprang i tidligere Tid været knyttet ret nær til Kirken.

Epitaphium i Landkirchen over Kæmner Jacob Mackeprang fra 1696.

Antallet af Fætttere, der var Medlemmer af Fætterskabet, angives af Georg Hanssen i hans Bog: Insel Fehmarn i 1830 til svingende mellem 40 og 60. I Nutiden bliver man optaget i Fætterskabet ved Konfirmationsalderen, om det ogsaa har været Tilfældet tidligere, er maaske tvivlsomt; i det rauertske Fætterskab skulde man ved Optagelsen være myndig.

Ret til at indtræde i Fætterskabet har enhver Mackeprang, der kan paavise sin Afstamning fra et tidligere Medlem (og er født paa Øen?).

VAABNET OG HUSMÆRKERNE

AA Kirkerne, Bægre og andre Steder finder man paa Fehmarn forskellige *Vaaben*, der blev benyttet af de forskellige paa Øen eksisterende Slægter.

Saaledes har Familien Tiedemann to Halvmaaner som Vaaben, Familien Wilder en Soldat med en hvid Fane, Familien Mildenstein en Søjle o. s. fr. Ogsaa de Familier, der har dannet Fætterskaber, fører saadanne, saaledes har Familien Marquard en Hjort og Familien Wolder et Jagthorn; men for begge de sidstnævnte Familiers Vedkommende maa Vaabnet vistnok betragtes som tilhørende selve Slægten og ikke Fætterskabet¹⁾.

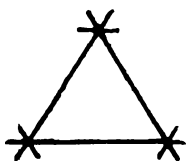
Derimod har Familierne Mackeprang og Witte samme Vaaben, der derfor i Modsætning til de øvrige fehmarske Slægtsvaaben maa betragtes som tilhørende Fætterskabet. Vi finder saaledes Vaabnet benyttet af enkelte Personer, hvad enten de bærer Navnet Mackeprang eller Witte, og maa heri se et Bevis paa, at Vaabnet er Fætterskabets.

Det witten-mackeprangske Vaaben bestaar af en Vinge og en Fugleklo, sidstnævnte omgivet af tre smaa Kugler. Det findes mange forskellige Steder, saaledes som ovenfor nævnt paa Kirkegavlen i Landkirchen, paa Landfoged Peter Wittes Epitaph (1642-1713), paa et Sølvbæger fra det 18. Aarhundrede²⁾, o. s. fr. Den danske Gren af Familien Mackeprang er i Besiddelse af et Signet med Vaabnet.

Ved Siden af de nævnte Vaabner fandtes paa Fehmarn de saakaldte *Husmærker*, der blev anbragte paa Huse og Lader, Landbrugsredskaber, Kirkestole, Gravstene o. s. v. samt blev benyttet som Bomærke ved Underskrift paa Dokumenter o. l.

1) For Familien Rauerts Vedkommende kendes intet Vaaben.

2) Samme Sølvbæger bærer det foran aftrykte Vers.

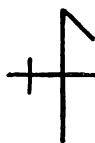
Med Indskriften
C M P V S L lig C.
Mackeprang und
seinen Erben; findes
paa en Kirkestol i
Landkirchen.

Indskrift tilligemed
Bogstaverne J. M.
(Jacob Mackeprang)
paa et Hus i Lem-
kendorf.

Mærket for Jacob
Mackeprang af
Mummendorf Aar
1696. Paa hans Epi-
taphium i Landkir-
chen.

Fra Kirken i Peters-
dorf. Tilligemed Bog-
staverne T O M P 1679
(Thomas Macke-
prang).

Indskriften paa et
Hus, der har tilhørt
en Rahlff. Benytte-
des senere af dennes
Svigersøn Hans
Mackeprang paa
Redskaber o. l.

Mærket for Carsten
Mackeprang paa
hans Gravsten i
Landkirchen, 1699.

Indskriften paa et
Hus, der i Begyndel-
sen af det 18. Aar-
hundrede har til-
hørt Peter Macke-
prang, han blev me-
get rig ved Heste-
handel og ejede til-
sidst næsten hele
Mummendorf.

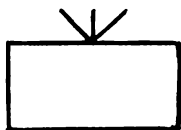
Indskrift paa et Hus
i Puttgarden. Bærer
ved Siden af Hus-
mærket Navnet
Claus Mackeprang
1737.

Med Bogstaverne
H. M P. lig Hans
Mackeprang Aar 17..
Paa hans Gravsten
i Landkirchen.

Mærke paa et Hus.
Ved Siden af Bog-
staverne P. M. P.

Indskrift paa et Hus
i Teschendorf fra det
17. Aarhundrede.
Bærer ved Siden af
Husmærket Navnet
Sara Mackeprang.

Indskrift paa et Hus
i Gammendorf. Bæ-
rer ved Siden af Hus-
mærket Bogstaverne
J. M. 1744.

Underskrift paa et
Dokument dateret
Landkirchen den 21.
April 1664. Under-
skriften lyder: Jür-
gen Mackeprang,
mein egen Handt
und (Marke).

Det mackeprangske
Vaaben fra en Kirke-
stol i Kirken i Land-
kirchen.

I flere Tilfælde var det vel et personligt Tegn, der dog baade kunde benyttes af Fader og Søn, i andre Tilfælde, naar det f. Eks. anbragtes paa Huse og Lader, var det mere knyttet til Stedet og blev bibeholdt, selv hvor Huset gik over i andre Hænder.

I en Artikel i Jahrbücher für die Landeskunde har Leonhard Selle opnoteret en Mængde saadanne fehmarske Husmærker, hvøraf vi skal gengive de Mærker, der antagelig vedrører Mackeprangerne.

Nogen Forbindelse mellem ovennævnte Personers Husmærker er der næppe, om end man maaske i enkelte af dem kan finde Antydninger af et P. De ældste af de ovenfor anførte Husmærker er fra 1664, men Selle har paa Fehmarn fundet saadanne tilbage til 1539. Af c. 100 Husmærker med tilføjet Aarstal, stammer 13 fra det 16. Aarhundrede, 5 fra den første Halvdel af det 17. Aarhundrede, og ikke mindre end 34 fra samme Aarhundredes anden Halvdel; 28 er fra det 18. Aarhundredes første og 13 fra dets anden Halvdel. De fleste Husmærker — c. 65 pCt. af alle — stammer fra Tidsrummet 1650-1750.

SLÆGTEN MACKEPRANG

DE FEHMARSKE MACKEPRANGER

SOM ovenfor nævnt tyder meget paa, at en Del af de fehmarske Slægter oprindeligt stammer fra Ditmarsken; Navnene Witte og Stücken, Familier der begge var forbundne med Mackeprangerne i Fæterskab, fandtes saaledes ogsaa i Middelalderen ret hyppigt i Ditmarsken. Det samme er derimod ikke Tilfældet med Navnet Mackeprang, der saavidt man kan se, slet ikke forekommer i Ditmarsken.

Navnet Mackeprang forekommer heller ikke blandt de 30 Fehmeranere, der i 1320 undertegnede den saakaldte ældste fehmarske Landret, og findes heller ikke blandt de circa 100 Underskrivere, der i 1329 afsluttede en Overenskomst med Grev Johan den Milde. Navnet fremkommer paa Fehmarn første Gang i et fehmarsk Dokument d. 18. November 1507, hvor der omtales en

MATHEWES MAKEPRANG.

Samme Navn nævnes igen i et Dokument dateret 21. Oktober 1513, og staves denne Gang

MATHEUS MAKEPRANCK.

Nævnte Mathæus Mackeprang maa utvivlsomt foreløbigt betegnes som Familiens fehmarske Stamfader. Ret karakteristisk hørte han hjemme i Landkirchen, idet han i nævnte Aktstykker betegnes som «Kirchschiesser zu Lantkircken»¹⁾.

1) I denne Forbindelse kan nævnes et fehmarsk Sagn fra Aaret 1420, da den danske Konge Erik af Pommern plyndrede Øen og dræbte Størstedelen af Indbyggerne. Kun tre Mennesker, fortælles der, blev i Live, den ene gemte sig under en Bro ved Burg, den anden i Kirken i Landkirchen og den tredje i Witzdorfer Stenkiste (en gammel Kæmpegrav). Disse tre Mænd bar Navnet Witte, Mackeprang og Rauert, og fra dem stammer alle Fehmeranere. De gav hinanden det Løfte at lade deres Slægt gifte sig indbyrdes.

Vi gengiver her Ordlyden af ovennævnte Aktstykker:

1507. November 11—18. —

Kämmerer und Geschworene des Landes Fehmarn bezeugen, das Peter Kotze zu Blieschendorp 2 ½ Lüb. jährlicher Rente aus seinem hinter seinem Hofe und hinter dem Osterhauen belegenen Acker, der nach dem Zeugniß des Peter Sütger und Peter Kotze abgesehen von der Herrenpacht frei und unverpfändet ist, für 30 ½ an die Kirchschlieser zu Lantfircken Jacob Wolder und Mathewes Mackeprang unter Vorbehalt des Rückkaufs verkauft hat — veffteyhundert ame sovendem jare in den achte dagen tho zunte Marten des werdigen hilgen bischoppes.

Ovenstaaende frembyder almindelig historisk-økonomisk Interesse, idet her er et Eksempel paa de saakaldte Rentekøb, hvorved man opnaaede Rente af en udlaant Kapital, tiltrods for at det var forbudt at tage Rente.

1513. October 21. —

Die Landschaft Fehmarn und die Stadt Burg lassen feststellen, was hinsichtlich der Fähre zwischen Fehmarn und Grosfenbrode von Alters her Gewohnheit gewesen ist.

— — —

Na ghelude des vorseven unses gnedigesten heren breve hebbe wy kemmerer unde gantzen swaren unde borgermestere unde rathmanne tor Borch erben. myt willen, vulborth unde endracht der gantzen meynheit myt rechte bescheden laten ver vrame, unberuchte, loven werdighe manne, alze Mathews Mackepranck, Hans Krumuoth, Pawel Bertold unde Laurens Elre, welkere ver Manne scolden bevragen in deme lande Demeren, wat olde wanheit unde rechticheit der veyre unde vergeldes were, de sich denne bevraget hebben unden in deme rechte affghesecht. —

Nævnte Mackeprang er dog ikke den første, hvis Navn findes i gamle Dokumenter. I Repertorium diplomaticum regni danici mediævalis (II. Bind 3258) findes et Dokument fra 1379 af nedestaaende Indhold, hvori nævnes en

NIELS JENSSÖN MAGHÆPRANGH

Væbner til Vester-Alling

13. Juni 1379.

Thuuo Niclæs sacerdos in Faxingh, Erik Mæyinkz, Nickolaus Monk, Ericus Pæterz, Petrus Hook, Jacobus N.z et Nicholaus Brod.z. Natum facimus, nos ser. 2. ante diem Viti et Modesti in placito Hallæ H. vidisse, quod Yerthrid Niclæs, relicta *Nicholai Jönsz*

dicti Maghæprangh de Westeralind, Matheo Mathæsz, advocato Dn. Johannis Anderz M., omnia bona sua in par. Westeralind bone memorie (!) ex parte Dn. Johannis Andærsz M. scotavit, recognoscens se in eodem placito plenum pretium sublevasse. Sig nostra. Datum etc.

I Følge ovenstaaende har der altsaa i det 14. Aarhundrede paa Valdemar Atterdags Tid Syd for Randers i Vester Allinge levet en Væbner Niels Jenssøn Mackeprang, der var gift med Yerthrid (Gertrud). Af Dokumentet ser vi tillige, at hans Hustru overlevede ham¹⁾. Mere kender vi ikke til dette Ægtepar, men umuligt er det ikke, at en Søn eller Sønnesøn af dette fulgte med Erik af Pommern paa hans Plyndringstogt i 1420 til Fehmarn og forblev dernede. Dette er dog kun Formodninger.

Men naar der allerede omkring Aar 1500 levede Mackepranger paa Fehmarn, og 1379 en Mackeprang i Danmark, er hermed den Formodning, der er bleven opstillet i de danske Mackeprangers Stamtavle, at Slægten skulde stamme fra Skotland, urigtig, og ligeledes den gamle Overlevering, om at Stamfaderen skulde have ernæret sig som Bissekræmmer. I nævnte Stamtavle hedder det: «Foruden at Navnet tyder paa skotsk Oprindelse, blev i det 16de (!) Aarhundrede skotske Lejetropper anvendte i Danmark, som, efter at de var aftakkede, strejfede Landet rundt og tildels ernærede sig som Bissekræmmere. Som saadanne optraadte de ej alene i Danmark og Norge, men helt over til Østersøkysterne strakte deres Vandringer sig. Det er da muligt, at Familiens Stamfader har været mellem disse og endelig har taget fast Ophold paa Fehmarn.»

Da der fandtes Mackepranger paa Fehmarn, før de skotske Lejetropper kom til Danmark, er altsaa Formodningen urigtig. Navnet er utvivlsomt heller ikke skotsk²⁾, men af gammel dansk-tysk Rod.

Ordet Mac kommer utvivlsomt af Ordet machen (lave, gøre jfr. det danske Ord mager, som Efterled i S sammensætninger som Hattemager, Sadelmager, Skomager o. s. v., d. v. s. en, som laver Hatte, Sadler o. s. v.), medens Ordet Prang paa mellemtyisk

- 1) I Traps Danmark, IV Bind, Side 941 (sidste Udgave), findes følgende Bemærkning under Vester Allinge Sogn: «I Vester-Alling boede 1371 Jortred, Niels Jensen Mackeprangs Enke». Denne Oplysning er utvivlsomt taget af ovennævnte Dokument, blot er der indløbet en Trykfejl i Aarstallet.
- 2) Navnet Mac benyttedes i Skotland, som vi herhjemme tidligere benyttede Ordet sen, som en Vedføjeelse til Faderens Navn.

betyder Kamp eller Strid. Hele Ordet maa altsaa betyde: Den, der laver Strid, «den stridbare» eller noget lignende. Paa Plat-tysk kendes ogsaa S sammensætning af de to Ord i ovennævnte Betydning.

Angaaende Navnets Stavemaade, har det ret naturligt varieret i Tidens Løb, jfr. ovenfor Ordets Stavning i Aktstykkerne fra 1507 og 1513¹⁾.

Først fra omkring Aar 1650 kender vi noget nærmere til de fehmarske Mackepranger. Paa den Tid talte Øen antagelig 5000 Indbyggere, og af disse bar omkring 5 % eller ca. 250 Navnet Mackeprang. Sidstnævnte Antal er naturligvis ganske skønsmæssig, og er her nærmest nævnt for at vise, hvor udbredt Navnet den Gang var paa Fehmarn. Nævnte Overslag støtter sig paa en Fortegnelse over de Fehmeranere, der faldt 1644 i Kampen med de svenske Tropper, der dette Aar gjorde Landgang paa Øen. I alt faldt i denne Kamp 75 Mand, hvoraf 4 bar Navnet Mackeprang, nemlig en Jürgen Mackeprang fra Burg, en Daniel Mackeprang fra Avendorf, og to Mackepranger, Hans og Jürgen fra Neujellingsdorf. Desuden faldt af Personer, der tilhørte det witten-mackeprangske Fætterskab 2 af Navnet Ehler og 1 af Navnet Witte²⁾.

Fætterskabsbogen, der ogsaa er paabegyndt omkring dette Tidspunkt, nævner ogsaa adskillige Mackepranger, saa der er ingen Tvivl om, at Slægten den Gang har været ret talrig³⁾.

Det hyppigst forekommende Fornavn i Familien synes paa det Tidspunkt at have været Jürgen; af saadanne findes saaledes flere i Fætterskabsbogen, bl. a. blev der i 1680 optaget en Jürgen M. fra Jellingsdorf, og i den tidligere nævnte Fortegnelse over Husmærker findes ogsaa Mærket for en Jürgen M., der i 1664 boede i Landkirchen.

Mackeprangerne var saaledes i 1650 talrigt repræsenterede paa Fehmarn, og det samme er Tilfældet endnu den Dag i Dag. Men netop paa Grund af deres forholdsvis store Antal for to à tre Hundrede Aar tilbage, betragter de forskellige nuboende

-
- 1) Man har ogsaa -- utvivlsomt ganske ubegrundet -- søgt at udlede Navnet ved Hjælp af Fætterskabets Vaaben. Saaledes Magprank lig Mövenklaue eller Elsterklaue.
 - 2) I sin Undersøgelse over de fehmarske Husmærker anfører L. Selle ialt fra forskellige Tider 200 saadanne, af disse tilhøre mindst de 12 Personer af Navnet Mackeprang, hvad der kunde tyde paa, at 6 % af Øens Befolkning gennem Tiderne har tilhørt nævnte Slægt, samtidig nævnes kun Husmærker for 3 Ehler og 2 Witter.
 - 3) Foruden den nedenfor nævnte Jacob Mackeprang, fandtes som det vil ses af de tidligere anførte Husmærker en Sara M. i Teschendorf, en Jürgen M. i Landkirchen (1664), en Thomas M. (1679) og en Carsten M. (1699). I det efterfølgende Aarhundrede findes Husmærker for Claus M. i Puttgarden (1737), Hans M. og Peter M. I 1757 gav Kæmner Otto M. et Alterklæde til Petersdorffs Kirke.

Mackepranger paa Øen sig kun langt ude i Slægt med hinanden, og de kan som oftest ikke finde det fælles Udspring.

Dog dominerer i Øjeblikket paa Fehmarn en enkelt Gren af Mackeprangerne, nemlig Efterkommerne af den 1626(?) fødte *Jacob Mackeprang*, der var Kæmner i det midterste Kirke-distrikt paa Øen¹⁾.

Hans Søn hed ligeledes *Jacob Mackeprang* og var Dommer og Skatteopkræver i Mummendorf, medens Sønesønnen *Mi-*

JACOB MACKEPRANG

gift med Cathrine Gossel
Kæmner, 1626—1696(?)

JACOB MACKEPRANG

gift med Emerentia Witte
Dommer

MICHAEL MACKEPRANG

gift med Benigne Chemnitz
Præst, født 1702

De havde 3 Sønner og 2 Døttre, deriblandt

PETER JOHAN MACKEPRANG

gift med Emerentia Rawert
Dommer, 1747—1820
De havde 7 Sønner og 2 Døttre
heriblandt

1) **CLAUS Mackeprang**
gift med Gertrude Rawert
Dommer, 1769—1846, 6 Døttre

2) **JOACHIM Mackeprang**
gift med a) Cathrine Mackeprang,
b) Gertrude Thomsen,
Dommer 1772—1829
3 Sønner og 3 Døttre

3) **MICHAEL Mackeprang**
gift med Cathrine Günge
Toldforvalter, 1776—1856
4 Sønner og 4 Døttre

4) **PETER JOHAN Mackeprang**
gift med Cathrine Mackeprang
Landmand, 1778—1844, ingen Børn

5) **PAUL Mackeprang**
gift med Anna Rawert
Landmand, 1781—1834
4 Sønner og 2 Døttre

NICHOLAUS MACKEPRANG

gift med Margr. Mackeprang
Branddirektør, 1752—1817
De havde 3 Sønner og 2 Døttre
heriblandt

1) **MICHAEL Mackeprang**
gift med en Rawert
Kæmner, 1778—1843, ingen Børn

2) **JACOB MATHEUS Mackeprang**
gift med a) Louise Mau,
b) Amalie Mau
Landmand, 1790—1830
2 Sønner og 3 Døttre

1) Hans Epitaphium findes som tidligere bemærket i Kirken i Landkirchen.

chael Mackeprang, der var født 14. Oktober 1702, var Præst i Landkirchen i Aarene 1732-62.

Michael Mackeprang havde 3 Sønner og 2 Døttre, der igen har fortsat Slægten ned til Nutiden. Vi kan i saa Henseende hen- vise til omstaaende lille Uddrag af Stamtavlen for Jacob Macke- prangs Slægt. Alene dette viser, hvordan man gifter sig ind i hin- anden, hvad der gør Slægtskabet ret indviklet. Ialt levede ned- stammende fra ovennævnte Jacob Mackeprang i Aaret 1800: 11 mandlige Efterkommere, i 1850 var disses Antal forøget til ca. 20, og i 1890 levede ca. 30 mandlige Mackepranger direkte ned- stammende fra ham.

De fleste af de nuværende fehmarske Mackepranger er nu som tidligere Landmænd, men flere har, som man vil se af oven- nævnte Stamtavle, ogsaa været Dommere og Præster¹⁾.

1) Udenfor Fehmarn findes Navnet Mackeprang nu og da i Nordtyskland og Midtyskland, men utvivlsomt stammende fra førstnævnte Ø. Omkring Aar 1800 levede i Landsbyen Kötzur bei der Stadt Brandenburg a. d. Havel en Lærer Mackeprang; hans Børneborn lever nu i Landsbyen Manker bei Fehrbellin, i Potsdam, Berlin og Magdeburg. Enkelte Bærere af Navnet Mackeprang findes desuden i Lübeck, Hamburg og Kiel samt i Wiesbaden og i det nassauske mellem Main og Lahn.

DE DANSKE MACKEPRANGER

DE DANSKE MACKEPRANGER stammer alle fra et Ægtepar, der i Slutningen af det 17. Aarhundrede var bosat i Rødby, nemlig *Jørgen Johan Mackeprang* og *Giertrud Lorenz Datter Böest*.

Vi træffer ham første Gang i Rødby Kirkeregnskab, hvor «Jørgen Bartsckærer» i Kirkeaaaret 1696-97 betaler 1 Mark for et begravet Barn. De følgende Aar træffer vi atter og atter Jørgen Bartsckærer i samme Kirkeregnskab, saaledes i Kirkeaaarene 1699-1700, 1703-04, 1704-05, 1707-08, 1708-09, 1709-10, 1714-15 og 1716-17 og sidste Gang 1717-18, da der for hans egen Begravelse blev betalt 2 Mark foruden 3 Mark til Klokkeren og 5 Mark til Ligklæde m. m. De tidligere Gange var det altid et Barn, der blev begravet, ja i Aaret 1714-15 har vi endogsaa 4 begravede Børn, hvoraf de to: «Jørgen Balberers 2de smaa Børn» blev begravets samtidigt. Begravelsesomkostningerne var overalt 12 Skilling, kun første Gang og i 1708-09 og 1709-10 blev der betalt 1 Mark, hvoraf man maaske tør slutte, at disse Børn var lidt større, medens de øvrige var ganske spæde. Vi har gennem ovenstaaende et typisk Tidsbillede med de to ofte tilbagevendende Dage: Baredaaben og Begravelsen.

Hvornaar og hvorfra nævnte «Jørgen Bartsckærer» er kommen vides ikke. Men sandsynligvis er han kommet til Rødby omkring 1695; i alt Fald findes han ikke i det i Rigsarkivet opbevarede Mandtal paa Rødbys Indbyggere optaget i H. t. Forordningen af 5. Febr. 1689. Han er maaske kommet, da Bartsckærerstillingen blev ledig efter Byens tidligere Bartsckærer Anders, der levede i Rødby fra 1690-94¹⁾.

Sandsynligvis er Jørgen Johan Mackeprang kommen fra Fehmarn. Jørgen var jo et almindelig fehmarsk Fornavn, og Ruten

1) K. Carde nævner dog i sin Fortegnelse over Bartsckærer og Kirurger (Manuskript i Landsarkivet, Kbhvn.) en Bartsckærer Mads Pedersen i Rødby i 1697.

fra Puttgarden, der ligger paa den nordlige Spids af Fehmarn, til Rødby paa Lolland har i Aarhundrede været den almindeligste Forbindelse mellem Danmark og Holsten, og der var allerede her i det 17. Aarhundrede etableret en regelmæssig Færgforbindelse. I Midten af det 18. Aarhundrede fandtes en ugentlig Færgforbindelse, hvis Indtægter var bortforpagtet til Kronen, og Heste, Kvæg og almindelige Landbrugsprodukter var Genstand for regelmæssig Ombytning mellem Lolland og Fehmarn. Naar de unge Mænd derfor i tidligere Tider vilde forlade Øen, var Rejsen til Danmark baade kort og overkommelig.

Jørgen Johan Mackeprang forblev i Rødby til sin Død og ernærede sig vedvarende som Bartskeerer og Barber, ligesom han utvivlsomt havde Borgerskab i Byen. I en Købekontrakt fra 1698 betegnes han som «ærlig, velagtet og kunstforfarne Mand Jørgen Johan Mackeprang, Borger og Barber her i Rødby»; som Regel hedder det dog kun Jørgen Bartskeerer eller Jørgen Barber.

Nogen rig Mand blev han aldrig. Den 30. Juni 1698 købte han af Marchus Jacobsen Skomager dennes Ejendomshus paa 6 Fag Vinduer og med tilhørende Have i den vestre Gade i Rødby for 58 Sl. Daler¹⁾, men allerede i 1703 maatte han pantsætte denne samt alt sit rørende og urørende Gods til Sognepræsten Chr. Augustin i Nebbelunde, af hvem han havde laant 200 Sl. Daler.

I September 1706 døde hans Hustru Giertrud Lorentz Datter Böest og efterlod ham 3 smaa Børn, nemlig *Hans Jørgensen Mackeprang*, 8 Aar gammel, Lauritz Jørgensen Mackeprang, 5 Aar gammel og Anna Magdalene Jørgens Datter Mackeprang, 2 Aar gammel. Af disse døde de to sidstnævnte nogle Aar efter, medens ovennævnte Hans blev den eneste, der fortsatte Slægten.

I den d. 4. Okt. 1706 afholdte Skiftsamling ejede Jørgen Mackeprang ialt ca. 174 Daler, heri indbefattet hans ovennævnte Ejendomshus, der blev vurderet til 110 Daler. Men da han som nævnt samtidig skyldte 200 Daler til Pastor Augustinesen, var Boet i en «slet Tilstand». Og bedre saa det ikke ud, da han selv døde; i det den 23. Februar 1718 afholdte Skifte udgjorde Boets hele Formue kun ca. 45 Daler — Huset var imidlertid blevet solgt — medens det skyldte 53 Daler bort, hvoraf ganske vist ca. 20 Daler hidrørte fra Begravelsesomkostningerne, der efter Tidens

1) I Forhold til Prisniveauet for Fødemidler i Danmark umiddelbart for Verdenskrigens Begyndelse 1914 svarer 58 Daler til omtrent det syvdobbelte Beløb, altsaa til ca. 400 Kr. — et lavt Beløb for en hel Ejendom. De følgende Pengebeløb er ligeledes alle at multiplicere med 7.

Skik var ret betydelige. Men da det var Sønnen, der var Kreditor for disse, kom man let udover Boets formentlige Insolvens. Forøvrigt tyder det i begge Skiftsamlinger specificerede Indbo in- genlunde paa særlig Armod.

Et Bevis paa hans ringe Velstand finde vi maaske ogsaa i den Skatteansættelse, der fandt Sted i H. t. en Forordning af 7. Nov. 1711. Medens Haandværksfolk og Borgere i H. t. Forordningen skulde betale en Kopskat af 2 Rdl., finder vi Jørgen Mackeprang beskattet efter Lovens § 7 med kun 1 Rdl. I den i Rigsarkivet bevarede Skattefortegnelse desangaaende findes han ikke opført med nogen Hustru, men kun med 1 Pige, hvorfor der betaltes 2 Mark i Skat. Dette kunde tyde paa, at han paa dette Tidspunkt endnu ikke var gift 2den Gang, men at hans andet Ægteskab med *Annicke Jens Datter Fogd* først fandt Sted senere¹⁾. Ligeledes er Sønnen Hans, der den Gang var 14 Aar gammel, kommen i Lære.

Nævnte Annicke Fogd var Datter af Degnen i Elmelunde Jens Jørgensen Fogd og Hustru Margrethe Madsdatter; hun ægtede efter Mandens Død Bertel Hansen Meyer i Rødby og døde 7. Januar 1746.

Jørgen Johan Mackeprang har vel iøvrigt været vel anskrevet i Rødby; Vi finder ham flere Gange i Rødby Købstads Tingbog som Vitterlighedsvidne ved Dokumentunderskrift og en enkelt Gang som Sagsøger for et Beløb, som en Mons. Johan Hendrich Wred er blevet ham skyldig.

Sønnen *Hans Jørgensen Mackeprang*, der blev født ca. 1698, var en velhavende Købmand i Rødby og døde først i 1775 altsaa ca. 78 Aar gammel. I sit Ægteskab med Johanne Marcus datter Willer, født 1692 død 1764, havde han flere Børn, hvoraf en Del døde som smaa, medens 1 Datter og 3 Sønner blev voksne.

Af Sønnerne havde den ene, *Jørgen Mackeprang*, der var Købmand i Rødby, kun 1 Datter.

En anden Søn ved Navn *Erik Mackeprang* (1733—83), der ogsaa var Købmand i Rødby, havde 13 Børn, men de fleste af disse døde som unge; kun en enkelt af disse har bragt Navnet videre, nemlig: *Kristen Mackeprang* (1775-1855), der var Landsbylærer paa Fyen. Hans Søn var Thomas Kristian Mackeprang (1828-1905), der var Skrædder paa Fyen; han har igen efterladt

1) Dette synes dog ikke at stemme med det ovenanførte fra Kirkeregnskabsprotokollen.

sig flere Sønner, der ligeledes har Børn. Herigennem synes der at opstaa en Gruppe Mackepranger, der altsaa kun langt ude vil være beslægtet med Efterkommeren efter Hans Jørgensen Mackeprangs 3dje Søn.

Denne, Lægen, Dr. med. *Marcus Mackeprang*, blev født den 26. Oktober 1726 i Rødby. Var Discipel 1741—46 hos Apoteker Joh. Christopher v. Westen i Odense, drog efter at være udlært til København og deponerede 1749 ved Universitetet, hvor han «med største Hæder» studerede Medicin og i 1753 (24. Sept.) disputerede for den medicinske Doktorgrad (med en Afhandling over *Analysis visci ejusque usum in diversis morbis*). Ikke længe efter drog han til Stege, hvor han 26. Juli 1754 overtog Apoteket efter Andreas Christ. Egholm. 1760 fik Marcus Mackeprang Ud-nævnelser som «Landfysikus» paa Møen. 1773 solgte han Apoteket og beskæftigede sig fra nu af alene med Lægevirksomheden. Han boede en Tid paa Vollerup Præstegaard og senere paa Frenderupgaard, som han ejede, og hvor han døde d. 15. August 1791).

Han var gift 2 Gange. Første Gang med Margrethe Reimers Knudsdatter Sölling (døbt 25. Oktober 1737, død 15. Marts 1781) og anden Gang med Bolette Cathrine Jensine Hage (født 6. November 1753, død 29. Oktober 1846). Sidstnævnte, der levede over 50 Aar efter Mandens Død, boede stadig paa Frenderupgaard, som først efter hendes Død blev solgt til Marienborg. Hele Familien ligger begravet paa Damsholte Kirkegaard paa Møen.

Ovennævnte Marcus Mackeprang havde ialt 17 Børn²⁾, hvoraf 13 i første Ægteskab, nemlig:

1. Mette Johanne 1755—1845 (90 Aar)
2. Anna Elisabeth 1760—1838 (78 -)
3. Knud Georg 1761—formentlig død s. Barn
4. Hans Jørgen 1764—1821 (57 Aar)
5. Bartholine Cathrine.. 1765—1851 (86 -)
6. Bodil 1767—1839 (72 -)
7. Mathias Smith 1768—1844 (76 -)

1) Han praktiserede ikke alene paa Møen, men ogsaa paa flere større Gaarde paa Falster og Sjælland. Om Marcus Mackeprang fortælles, at han var inviteret over til Pedersgaard, hvor der skulde være en større Jagt, hvad han først fik at vide ved sin Ankomst; han var ikke Jæger, men lovede dog at deltage, hvis han maatte beholde, hvad han skød. Under Jagten skød han paa et Bøgetræ og fik ogsaa udleveret Træet.

2) Den Mackeprangske Stamtavle fra 1879 nævner kun 17, men der paastaas, at han skal have haft endnu en Søn. Iøvrigt er nævnte Stamtavle højest ufuldstændig. Saaledes findes i Slutningen af det 18. Aarhundrede en Møller i Kastrup ved Navn J. N. Mackeprang, der slet ikke findes i Stamtavlen.

8. Petra Christine 1770—1824 (54 Aar)
9. Marcus 1771—1836 (65 -)
10. Jørgen Wichmann .. 1774—1861 (87 -)
11. Martin Sophus 1776—1846 (68 -)
12. Karen 1777—1837 (60 -)
13. Gertrud Vibeke.. .. 1778—1858 (80 -)
14. Bolette 1783—1812 (29 -)
15. Antonius Johannes .. 1785—1874 (89 -)
16. Martha 1788—1877 (89 -)
17. Mauritz.. .. 1790—1845 (55 -)

Det var saaledes et særlig levedygtig Afkom, han satte i Verden; bortset fra den ene tidligt døde Søn, blev de øvrige 16 i Gennemsnit 71 Aar gamle.

Af de 7 Sønner havde de 2 nemlig Præsten Hans Jørgen Mackeprang og Postmesteren Mauritz Frederik Mackeprang begge mandligt Afkom, men uden at disse igen havde Børn. Slægten er altsaa for deres Vedkommende uddød.

Af de øvrige Sønner blev Mathias Smith Mackeprang Distriktslæge paa Møen efter Faderen og fra ham stammer de *møenske* Mackepranger, idet en Søn (Harald Wilhelm) igen fortsatte sin Faders Gerning som Distriktslæge, medens den anden (Hans Jørgen Philip) var Gæstgiver i Stege¹⁾. I Nutiden findes dog ikke flere Mackepranger paa Møen.

Tre andre af Marcus Mackeprangs Sønner, nemlig Marcus, Jørgen Wichmann og Martin Sophus kom tilsammen til at danne den *lollandske* Gruppe af Mackeprangerne, idet de nedsatte sig henholdsvis som Købmand og Gæstgiver i Nysted, Forpagter af flere Gaarde paa Lolland, og Købmand og Avlsbruger i Nysted. Alle disse havde Sønner, der har fortsat Slægten op til vore Dage.

Den sidste af Marcus Mackeprangs Sønner Forpagter Antonius Johannes Mackeprang overtog en hel Række fynske Gaarde i Forpagtning og fra ham stammer den *fyenske* Gren af Slægten. En af dennes Sønner (Adam Magnus Johannes) har igen dannet en lille nordslesvigsk Gren.

Det fehmarske Ægtepar, der kom hertil Danmark, har saaledes evnet at skabe en levedygtig og talrig Slægt.

Paa Grundlag af den Mackeprangske Stamtavle kan man holde

1) Senere i 1859 drog han med alle sine 5 Sønner til Sydamerika, og Slægten har her bredt sig saaledes, at der i Nutiden findes talrige Mackepranger i Argentina.

Mandtallet over deres Efterkommere, idet vi dog kun tæller de mandlige Medlemmer, der gennem Tiden har været Bærere af Familienavnet. Ialt fandtes der:

Aaret			Aaret		
1700	3	Mackepranger	1830	31	Mackepranger
1725	2	—	1840	33	—
1750	4	—	1850	37	—
1775	11	—	1860	43	—
1800	13	—	1870	50	—
1810	18	—	1880	54	—
1820	28	—			

Rundt regnet kan man efter dette antage, at Ægteparret i Aaret 1915 har omkring 75 mandlige Efterkommere, alle bærende Navnet Mackeprang.

SLUTNINGSBEMÆRKNINGER

NØGEN Forbindelse mellem de fehmarske og de danske Mackepranger har der aldrig været. Skønt af samme Udspring tilhører de nu hver sin Nationalitet og gaar hver deres egne Veje. En af de fehmarske Mackepranger fortalte mig en Gang under et Besøg paa Fehmarn, at han som preussisk Soldat havde ligget i Kantonement i Nord-slesvig hos en Mackeprang (Adam Mackeprang i Kiding), men efter hans Bemærkninger at dømme lod det til, at den forskellige Nationalitetsfølelse mellem de to Parter havde været til Hinder for andre Følelser.

Da jeg var lille, fortæller min Moder, at «Gamle Doktor» (Læge Harald Mackeprang) en Gang sagde om mig, lad mig prøve, om han er en ægte Mackeprang, thi saa skal han have en Knude i Baghovedet. I Sommeren 1906, da jeg var ovre paa Fehmarn, sagde en Mackeprang pludselig til mig, medens vi sad og talte om Familieskabet, ja hvis De er en ægte Mackeprang, skal De have en Knude bag Øret.

BILAG

Udskrift

af Justitsprotokol for Rødby Kjøbstad 1700—1709.
Avtoriseret den 26. Maj 1700. Blad 30.

Anno 1701 Mandagen den 4. Aprilj holtis Byetings Reten i Rødbye udj efterschrefne Dannemends Nerverrelseze:

.. .. .
.. .. .
.. .. .

Jørgen Balberer her i Byen loed læsze sit Huus Kiøbebrief som formelder saaledis som følger:

Kiendis jeg vnderschrefne Marchus Jacobszen Schoemager Induaaner udj Rødbye och her med for alle witterlig giør, at ieg med min frj Willie och welberaade Hue, saa och min Hustrus hafuer saalt og afstaaed, som jeg och her med aldeelis selger och afstaar fra mig, min Hustru og begge woris Arfuinger och til erlig welagt och konstforfarne Mannd Jørgen Johan Macheprang Borger og Balberer her i Rødbye, hans Hustru och begge deris Arfuinger, mit Eyendombs Huusz her i Byen beliggende imellum Mathias Soll paa dend østre och Rasmus Laurszen paa dend westre Side, med alt desz foere fundene Biugt oppe och nedrig i Lengde och Breede med Gaard och Haufueramb och med alt huis nagel och murfest er, indted derfra schildt i nogen Maade, som nu tilliger och af Arrildtz Tid tilliget hafuer och bør der til at ligge med Rette, dog at Jørgen Johan Macheprang betaller til Hans Stølch dend sedvaanlige Jordschyld, er och her ved at agte, at de tillagde Stoelestader i Kirchen følger Huset, huormed forhen melte Macheprang sig efter Stoelbrefuet hafuer at forholde, for huilchet bemeldte Huusz och tilliggende, som melt er, oftemelte Jørgen Johan Macheprang mig hafuer gifuet och giort Fornøyelse for 58 Sl. Dr. siger halftredsindztiuge och otte Sl. Dr., och som ieg i saa Maader hafuer faaed Fyllest och fuld Werd efter eget Nøye, saa kand¹⁾ jeg mig min Hustru och begge woris Arfuinger ingen ydermeere Laad, Deel, Ret eller Rettighed at hafue till eller udj forhen melte Husz eller noget af desz tilliggende, mens schall werre mig folge thj²⁾ bemelte Jørgen Johan Macheprang, hans Hustru och Arfuinger til Arf och Eyendomb for hver Mands Tiltalle, som der paa kand hafue at thalle i nogen Maade, vill och werre Johan Macheprangs fulde och faste Hiemmel der paa. Til dette at bekrefte hafuer ieg dette Kiøbebrief med egen Haand vnderschrefuet och wenligen ombedet Johan Erichszen, Peder Willer, Hans Christenszen Stølch med osz til Witterlighed at vnderschrifue.

Datum Rødby den 30. Juny 1698.

Marchus Jacobsen. Egen Haand.

Till Witterlig efter Begiering:

Johan Erichszen.
Peder Willer.

Suend Eydenberg.
Hansz Christenszen.
Egen Haand.

1) 2: kjendes.

2) disse 3 Ord «mig folge thj» er sikkerlig læst fejl af Skriveren.

Udskrift

af Justitsprotokol for Rødby Kjøbstad 1700—1709.

Avtoriseret den 26. Maj 1700. Blad 125—126.

Anno 1703. Mandagen dend 27. Augustj. Holtis Byetings Retten udj Rødbye, udj efter schrefuene 8te Mends Nerwerrelse:

..
..
..

Her Christian Augustinesen i Nebbelunde loed lesze och paa schrifue en Obligation af Jørgen Barberer vdgifuen, som for melder:

Kiendis jeg vnderschrefuene Jørgen Johan Macheprang, Induaaner och Barberer i Rødbye och her med witterligt gjør schyldig at werre till Her Christian Augustin[esen], Sognepræst till Nebbelunde och Seddinge Penge = 200 Sl. Dr. siger Thou Hundrede Slette Daller, hvilche Penge ieg lofuer och tillforpligter mig och mine Arfuinger, en for alle og alle for en, till Her Christian och hans Arfuinger reedelig at betalle till dend 11. Juny 1704 vden Schade och Schadesløes i alle Maader, och at Her Christian schall werre disz bedre forsichret for samme Penge, pantsetter ieg mit første Priorritet i mit Huusz beliggende i Rødbye i dend westre Gade, Matis Soll paa den østre och Rasmus Lauridtz paa dend westre Side, disligest mit Rørende och Vrørende Goedtz schall werre Her Christian och hans Arfuinger till Forsichring, indtil bemelte Capitall med Rente och ald anden Omkostning rigtig och reedelig worder betalt. Till dette at bekrefte hafuer ieg dette min vdgifue Obligation med egen Haand vnderschrefuet, och ombedet Peder Willer i Rødbye och Christen Deign i Nebbelunde med mig till Witterlighed at vnderschrifue.

Datum Rødbye dend 11. Juny 1703.

Jørgen Johan Macheprang m. m. ppria.

Christen Nielsen, Deign.

Efter Begier: Peder Willer.

Udskrift

af Rødby Købstads Skifteprotokol 1698—1718. Blad 198—200.

Anno 1706 dend 4de October ware wj vnderschrefuene Nielsz Hanszen, kongl. Maytz. Byefouget vdj Rødbye, og Christopher Hanszen Wind, sammestødz Byeschrifuer, forszamlede udj M: Jørgen Johan Mageprang Balberers jboende Huusz her i Byen for at holde rigtig Schifte og Deeling efter hans salig Hustrue Giertrud Lorentz Datter Böest [?] imellum hindes efterlatte Hosbonde, fornefte Jørgen Johan Macheprang paa dend eene og deris sammen aufilede 3de Børn, naufnlig Hans Jørgensen Macheprang, 8te Aar gammel, Lauritz Jørgensen Macheprang, 5 Aar gammel, og Anna Magdalene Jørgens Datter Macheprang, 2 Aar gammel, paa sambltige disse vmyndiges Weigen ofuer Schiffet at hafue Jndseende indfandt sig welfornehme Suend Tidenberg, Jndvaaner her ibidem paa dend anden Side, som er da først Boet af tuende Mend, naufnlig Madtz Hanszen Æreboe og Hans Hendrich Nielszen, begge her ibidem registered og worderit, som følger:

W d j dend daglig Stue:

	3 Dlr.	— Mk.	— Sk.
1 Steen Schifue med lugt Foed og Schuflediche	3		
1 lugt Bench under Windufuerne	—	» 1	» — »
1 lidet Wraaschab med Laas og Nøgel	2	» —	» — »
1 beslagen half Kiste af Eig, rød anstrøgen	4	» —	» — »
1 lidet obet Fordbord	—	» —	» 12 »
1 fir kanted vdgr[a]fuen Eige-Schrin, rødt anstrøgen med Laas for	1	» —	» — »
1 Spiegel med sort Ramme	—	» 2	» — »
1 Schab med 2 Romb med Laasz og Nøgel	2	» —	» — »
1 lidet grønt Schab med 2 Glas Vindufuer for	2	» —	» — »
1 høy Bagstoell med sort Læder	—	» 1	» 8 »
1 gammel dito	—	» 1	» — »
1 laug Bagstoell med Skene Sæde	—	» —	» 4 »
1 dito med Halm Sæde	—	» —	» 4 »
1 Sengested af Eig med Himmel og derom 3 Støcher Om- heng med behørig Cappe af broget ostindische Tøy tilsammens	5	» —	» — »

der udj befantes:

1 gammel blaastribet Underdynne	6	» —	» — »
1 blaastribet Ofuerdynne af Olmerdug	5	» —	» — »
1 dito Hofuet Dynne	2	» 2	» — »
1 gammel dito	1	» —	» — »

2 Olmerdugs Hofuet Puder med Hørlærets Waar og Knip- linger for	2 Dlr.	2 Mk.	— Sk.
1 Par Hørlæretz Lagen af 2 Breder	1 »	2 »	— »
1 gammel dito	— »	2 »	— »
1 stort Meszing Fad	1 »	3 »	— »
1 Par Meszing Liuszestager	..	1 »	— »	— »
1 støbt Meszing dito	— »	2 »	— »
6 smaa Papirs Stöcher med sorte Ramer	..	— »	1 »	8 »
1 Hørlæretz Handklæde, 5 Allen	— »	— »	12 »
1 liden huid hollands Steen Schaall	..	— »	— »	6 »
1 liden Meszing Morter	..	— »	1 »	— »
1 Tinfad, weyer 2 Pd.	— »	2 »	— »

Wdj d e n d ø s t r e S t u e :

1 Førbord med oben Foed	— »	2 »	— »
1 røed anstrøgen Benche Kiiste med 2 Romb og en Laas for	..	1 »	— »	— »

Wdj S p i i s z e C a m m e r e t :

1 sort anstrøgen half Kiiste med Hengsler og en lugt Laas for	2 »	2 »	— »
1 Kaaber Kiedel weyer 10 Pund à 20 Sk.	3 »	— »	8 »
1 Deigen Trug	— »	— »	4 »

Wdj K i ö c k e n e t :

1 gammel røed anstrøgen Slag Bench med en Foed- schammel	— »	2 »	8 »
---	----	-----	-----	-----

d e r u d j

1 blaastribet Vnderdynne	1 »	— »	— »
1 huid Ofuerdynne af Træschaft	— »	3 »	— »
1 liden blaarandet Hofuet Dynne	— »	1 »	8 »
1 huid dito af hiemmegiort Olmerdug	— »	2 »	— »
2 gamle Blaargarns Lagen	— »	1 »	— »

n o c h

2 smaa Brøgge Tinner af Eig	— »	2 »	— »
1 Førschab med 4 Romb udj og tuende Laage for uden Laasz	1 »	— »	— »
1 Øll Tønde	— »	1 »	4 »
1 Halftønde	— »	— »	12 »
1 Øllfierding	— »	— »	8 »
1 Meszing Kiedel med Jerngrefue	— »	3 »	— »
1 mindre dito	— »	1 »	— »
1 Tin Schaal	— »	1 »	— »
1 Jern Gryde	— »	3 »	— »
1 Kiedelsz Krog	— »	1 »	— »
1 gammel Rist	— »	— »	4 »
1 Jldtang	— »	— »	4 »
1 gammel Jernpande	— »	— »	4 »
1 gammel Mesing Fyrbechen med Jernschaft	— »	1 »	8 »

Udskrift

af Rødbye Købstads Skifteprotokol 1698—1718. Blad 459—60.

Anno 1718 d. 23. Februar Vare Vi underskrefne Kongel. Maits. Byefoged i Rødbye Niels Hansen og Jacob Lycke sammesteds Byeskriver for samlede ud salig Jørgen Johan Mackeprangs forhen jboende Huus her i Byen for at holde Skifte og Deeling efter forbemeldte salig. Mand, jmellem hans efterlatte Hustrue, Annicke Jens Daatter Fogd, med hendes selv udkaarne Lauvæрге, ærværdige og meget fornemme vellærde Mand, Hr. Hans Christopher Nielsen, Sognepræst for Nebbelunde og Seddinge Sogner paa dend ene, og dend salig Mandz efterlatte eeniste Søn, Hans Mackeprang, Borger her sammesteds, paa dend anden Side, og blef da Boen af Anders Handskemager og Povel Handskemager, begge Borger her i Byen, registreret og vurderet og befunden, som efterfølger:

I dend daglig Stue:

	4 Dlr.	— Mk.	— Sk.
1 Steen Skive med lugt Foed og Skuffe under ..	—	» 1	» 4 »
1 Førbench bag Bordet	—	» 2	» — »
1 flamsk Benckedyne ..	—	» 2	» — »
1 Førskab med 2 Rom	1	» 1	» —
1 lidet dito med 2 Vinduer	1	» —	» — »
1 høy Rudzledders Stoel ..	1	» —	» — »
1 dito Træstoel	—	» —	» 14 »
1 lang dito med sort Ledder ..	—	» 1	» 8 »
1 gl. dito med Halmsæde ..	—	» —	» 5 »
2 flamske Hønder à 4 Sk.	—	» —	» 8 »
1 beslagen Eegekiiste med Laas for og Knapper	3	» —	» — »
1 Himmel Seng med 4 Stk. hiemmegiort grønne Omheng med Kappe	3	» 2	» — »

Der udj:

1 gl. blaarandet Underdyne ..	3	» —	» — »
1 Ulmerdugs Ofirdyne	2	» 2	» — »
1 blaarandet Hoveddyne ..	1	» 2	» — »
1 gl. Ulmerdugs Hovedpude	—	» 2	» 8 »
2 gl. Hovedpuder med Vaar	1	» 2	» — »
1 Hørgarns Lagen 4 Allen ..	1	» 3	» — »
1 Blaargarns dito	1	» —	» — »
1 gl. Spejgl	—	» 1	» 4 »
1 liden Morter med Støder	—	» 2	» — »

I d e n d ø s t r e S t u e :

1 dreven Messingfad	1 Dlr. — Mk. — Sk.
1 lang Stk paa Læred	— » 1 » 8 »
3 andre dito	— » 1 » 2 »
4 smaa dito paa Papier	— » 1 » — »
4 gl. dito a 2 Sk.	— » — » 8 »
1 4re kanted Glasz	— » — » 2 »
1 Potte Bottelie	— » — » 3 »
2 dito firekandtet Flasker	— » — » 4 »
1 gl. grønt Borrd decken	— » — » 12 »

I K i ø c k e n e t :

1 Bradspid	— » — » 8 »
1 Jern Pande	— » 1 » — »
1 Rist	— » — » 6 »
1 Ildtang	— » — » 8 »
1 Kiedels Krog	— » — » 12 »
1 gl. Kaal Kurv	— » — » 2 »
1 liden Brøgger Balle	— » — » 8 »
1 dito	— » — » 8 »
1 gl. Før Byetønde	— » — » 8 »
1 gl. dito	— » — » 4 »
1 gl. Skab med 2 Rom og Laas	— » 1 » 8 »
1 Tinskab	— » — » 12 »
1 lidet Tvætte Bord	— » — » 6 »
1 Retterbench	— » — » 12 »
1 Bue Saug	— » 1 » 4 »
1 gl. Messing Fad	— » — » 8 »
1 gl. Rivejern af Messing	— » — » 8 »
1 gl. Messing Kiedel	— » 2 » — »
1 gammel Kaaber Kiedel paa 1 ¹ / ₂ Fr. vog 10 Pd. a 20 Sk.	3 » — » 8 »
1 Messing Stage	— » 1 » 8 »
1 Jern Gryde	1 » — » 8 »
3 Fade og 6 Tallerkener af Tin vog 16 Pd. a 12 Sk.	3 » — » — »
1 gl. Sengested	— » 1 » — »

Der udj:

1 gl. Pys til Underdyne	— » — » 12 »
1 gl. Ofrdyne	— » 1 » — »
1 Hovedpude	— » — » 10 »
Noch 2 gl. Pysz	— » — » 8 »
2 gl. Lagen	— » 1 » — »

I S p i s C a m m e r e t :

1 Øll Halvtønde	— » 1 » 12 »
1 Øll Fr.	— » 1 » — »
1 Fiering med een Bond	— » — » 6 »

1 Gryn Fiering	— Dlr. — Mk.	6 Sk.
1 lidet Trug	— » — »	6 »

Til staa ende Gield:

Enken angaf at have til gode hos Henrich Æreboe i Nebelunde	2 »	2 »	4 »
---	-----	-----	-----

Summa Summarum:

Ofver heele Boens Formue bedrager sig til Penge ..	45 Dlr.	3 Mk.	12 Sk.
--	---------	-------	--------

Efter at dette var passeret, blev Encken med hendes Laugværg samt den tilstedeværende Arving [tilspurgt], om de vidste meer som Boen kunde komme til goede end allerede indført og vurderet er, hvortil de svarede Nej. — Hernæst blev foerdret og angivet Boetz skyldig Cicld. Encken angaf at være skyldig udj Lybeck til Sr. Tidsmand for bekomne Vahre

16 Dlr.	2 Mk.	— Sk.
---------	-------	-------

Abel Cathrine salig Peiter Giises lod foerdre

5 »	— »	— »
-----	-----	-----

Ligelcdes Peiter Lind i Marieboe

4 »	— »	— »
-----	-----	-----

Begravelsen; Bekostning, Enckens Laugværg angaf at have forskudt til Præsten 10 Mk. og til Klockeren 2 Mk., som er

3 »	— »	— »
-----	-----	-----

Efter forreviiste Specification paa hvis Sønnen haver udlagt til dend salig Mands Begravelse beløber sig til ..

16 »	3 »	8 »
------	-----	-----

Lauge, han som lod foerdre

3 »	— »	— »
-----	-----	-----

Skiftes Omkostning:

Kongl. Papier 1 Arch Nr. 20	— »	1 »	8 »
Skiftes Forvalterens Salarium	1 »	2 »	— »
Skrifveren for Skiftetbrevet at forfærdige ..	1 »	2 »	— »
For Tillysning om Skiftes Holdelse	— »	2 »	12 »
Wurderings Mændene for deris Umage	— »	2 »	— »
Byens Tienner	— »	— »	4 »

Summa Summarum:

Over dend bortskyldige Gield, med dend salig Mands Begravelse og Skiftesomkostning i beregnet, beløber i alt til Penge	53 Dlr.	1 Mk.	8 Sk.
Naar nu Boens Indgield confereris med Udgielden, befindes Udgielden at være	7 »	1 »	12 »

høyere end Boens Formue, hvor udover jndtet blifuer til til Deeling jmellem Arvingerne.

Skiftes Forvalteren tilspurte Arvingerne, om de ville hafve Godset paa Auction, eller og eenhver efter Boens Tilstand skal skee Udleg udj det vurderede Godz. Arvingerne erklærede sig her paa, at de ej forlangede Godset til Auction, saasom Encken til sig tager det vurderede Godz med Arvingens Consens, og der imod fornøjer Creditorerne uden nogen Afgang, hvad de

7 Dlr. 1 Mk. 12 Sk.

angaar, som Boens Midler ikke kand tilstreche, saa har
Sønnen, Hans Jørgensen Mackeprang dem tilskudt og
decorteris de udj dend Foerdring som indført er til
Begravelsens Bekostning, saa Encken i saa Maader vil
holde Skiftes Forvalteren fri for alles Anche og Paa-
tale, som her paa ville eller kunde tale i nogen Maade.

Er saa dette Skifte saaledis i alles Overværelse, som foreskrevet staar, paa
bedste Maader tilendebragt.

Datum Starboen utsupra.